

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 20/2020-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. januára 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej a zo sudcu Petra Molnára (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpeného advokátom JUDr. Mikulášom Buzgóom, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 S 10/2016 z 31. marca 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10 Sžk 29/2017 z 19. júna 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. septembra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] (ďalej len

„sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 S 10/2016 z 31. marca 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 10 Sžk 10 Sžk 29/2017 z 19. júna 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z predloženej sťažnosti vyplýva, že právna predchodkyňa sťažovateľa si pred Obvodným pozemkovým úradom v Kežmarku (ďalej len „pozemkový úrad“) 29. decembra 1992 uplatnila reštitučný nárok, o ktorom rozhodol pozemkový úrad rozhodnutím sp. zn. 116-2/2005-JUDr. Kb z 28. januára 2005 v znení dodatku z 23. augusta 2005 a dodatku z 3. novembra 2005 tak, že nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom reštitúcie, nie je možné vydať, preto pozemkový úrad dal vypracovať znalecký posudok na ocenenie týchto nehnuteľností a následne vydal ocenenie v tom istom konaní z 10. júna 2008 v sume 90 922,29 €. Právna predchodkyňa sťažovateľa požiadala Regionálny odbor Slovenského pozemkového fondu v Poprade (ďalej aj „SPF“) o poskytnutie náhrady formou bezodplatného prevodu pozemkov, následne svoje reštitučné nároky previedla darovacou zmluvou na sťažovateľa. Medzi sťažovateľom a SPF prebiehali komunikácia a rokovania týkajúce sa plnenia reštitučného nároku. Slovenský pozemkový fond listom oznámil sťažovateľovi, že opravu chyby v rozhodnutí č. 116/2005 JUDr. Kb. z 3. novembra 2005 formou dodatku nie je možné považovať za riadne rozhodnutie v reštitučnom konaní a je potrebné pokračovať v reštitučnom konaní. Predmetným dodatkom pozemkový úrad opravil chyby v písaní tak, že došlo k rozšíreniu výroku rozhodnutia z 28. januára 2005 o ďalšie 3 nehnuteľnosti. Sťažovateľ nesúhlasil s názorom SPF a naďalej sa dožadoval náhrady vo forme bezodplatného prevodu pozemkov zodpovedajúcej sume 90 922,29 €. Slovenský pozemkový fond v rámci rokovaní konštatoval, že pozemkový úrad rozhodol právoplatne svojím rozhodnutím sp. zn. 116-2/2005-JUDr. Kb z 28. januára 2005 v znení dodatku z 23. augusta 2005, v zmysle ktorého má sťažovateľ nárok len na vydanie pozemkov v sume zodpovedajúcej

nehnutelnostiam uvedeným v pôvodnom rozhodnutí pozemkového úradu v znení prvej opravy, avšak nie v znení druhej opravy (ktorým došlo k doplneniu výroku o ďalšie nehnuteľnosti, pozn.), keďže označenú opravu nie je možné považovať za zákonné rozhodnutie. Sťažovateľ sa domnieva, že v konaní pred SPF dochádzalo a dochádza k zbytočným priet'ahom vo veci poskytnutia náhrady formou bezodplatného prevodu pozemkov v súvislosti s jeho reštitučným nárokom, preto podal žalobu proti nečinnosti orgánu verejnej správy (SPF, pozn.) na krajskom súde, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že žalobu sťažovateľa zamietol. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu sťažovateľ podal kasačnú sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že kasačnú sťažnosť zamietol.

3. Sťažovateľ v sťažnosti atakuje právne závery, na ktorých stoja napadnuté uznesenia krajského súdu a najvyššieho súdu, a tvrdí, že vo veci konajúce súdy nesprávne vec posúdili. Podrobne opisuje priebeh konania pred pozemkovým úradom a následne priebeh rokovaní pred SPF vo veci jeho reštitučného nároku a tvrdí, že SPF s ním rokoval až do roku 2013 o celom reštitučnom nároku, t. j. aj o tom, ktorý vyplynul z dodatku sp. zn. 116/2005 JUDr. Kb. z 3. novembra 2005 (ďalej len „dodatok č. 2“). Podľa názoru sťažovateľa SPF len odd'ahuje usporiadanie jeho nároku, pretože SPF „*žiadne rozhodnutie správneho orgánu pri svojom náhradnom plnení nevydáva, preto nie je oprávnený robiť výklad správneho rozhodnutia, resp. správnosť takýchto rozhodnutí skúmať.*“. Vychádzajúc z tejto argumentácie, sťažovateľ je toho názoru, že vo veci konajúce súdy sa „*nesprávne vypořádali s problematikou možného právneho riešenia správneho rozhodnutia č. j. 116-2/2005 JUDr. Kb podľa zákona č. 67/1971 v správnom konaní*“. Argumentuje tým, že v prípade dotknutého dodatku nejde o ničotný akt, preto súd „*nemôže takéto rozhodnutie považovať za neplatné čo aj len v časti a v dôsledku toho považovať nečinnosť žalovaného za súladnú so zákonom*“. Vychádzajúc z uvedeného, sťažovateľ argumentačne dospieva k záveru o ústavnej neudržateľnosti oboch napadnutých uznesení krajského súdu a najvyššieho súdu, ktorý neposkytol ochranu jeho označenému základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol nálezom v takomto znení:

„1. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 S/10/2016 z 31. 3. 2017 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10 Sžk/29/2017 z 19. 6. 2019 porušené bolo.

2. Uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 S/10/2017 z 31. 3. 2017 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Prešove a Najvyšší súd SR je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 346,26 € na účet právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Relevantné ustanovenia právnych predpisov a judikatúrne východiská

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

8. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne...

9. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

10. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (mutatis mutandis II. ÚS 71/97).

11. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo

slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

13. Ústavný súd pripomína, že vo vzťahu ku všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). V súvislosti so sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07, I. ÚS 272/09).

14. Odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov je častým predmetom posudzovania v rozhodovacej činnosti ústavného súdu a aj štrasburských orgánov ochrany práv, z čoho rezultuje pomerne bohatá judikatúra k jeho významu z pohľadu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V odôvodnení rozhodnutia všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne

a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsku z 21. 1. 1999). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, II. ÚS 410/06).

III.

Samotné posúdenie veci ústavným súdom

15. Sťažovateľ vo vzťahu k obom napadnutým uzneseniam krajského súdu a najvyššieho súdu namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podstata jeho argumentácie spočíva v námietke nedostatočného a arbitrárneho odôvodnenia napadnutých uznesení, ktorý nedal ústavne konformné odpovede na jeho zásadné námietky, ktoré sa týkali nesprávneho právneho posúdenia dodatku č. 2, ktorým pozemkový úrad formou listu označeného „*Oprava chyby v písaní*“ rozšíril výrokovú časť pôvodného rozhodnutia o reštitučnom nároku právnej predchodkyne sťažovateľa, ktorá bola kľúčová pre prijatie záveru, či v konaní pred SPF dochádzalo a dochádza k zbytočným priet'ahom vo veci poskytnutia náhrady formou bezodplatného prevodu pozemkov v súvislosti s jeho reštitučným nárokom, a tým aj samotnej dôvodnosti žaloby o nečinnosť orgánu verejnej moci vo veci sťažovateľa.

16. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva, že krajský súd považoval postup SPF vo veci sťažovateľa v súlade so zákonom a jeho konanie nevyhodnotil ako nečinnosť (bod 40 odôvodnenia, pozn.). V bode 41 odôvodnenia napadnutého uznesenia krajský súd dospel k záveru, že dodatok č. 2 nemožno považovať za rozhodnutie, ktorým by malo dôjsť zákonným spôsobom k rozšíreniu rozsahu nárokov, pretože *„tento list nemá znaky správneho rozhodnutia a nemôže tak byť podkladom pre konanie žalobcu – správny orgán v ňom autoritatívnym spôsobom neurčil rozsah nehnuteľností, ktoré v reštitučnom konaní nie je možné vydať oprávnenej osobe“*. Následne v bode 42 odôvodnenia krajský súd konštatoval, že dodatok č. 2 nie je možné *„považovať ani za opravu skoršieho rozhodnutia“*, ani za *„opravu tzv. písárskej chyby, či zrejmej nesprávnosti, keďže týmto listom došlo k podstatnej zmene rozhodnutia“*. Ďalej tiež uviedol, že v okolnostiach veci nemôže ísť o opravu aj z toho dôvodu, že *„nehnutel'nosti doplnené týmto listom neboli predmetom skoršieho rozhodnutia zo dňa 28. 01. 2005, neboli v ňom spomenuté, neriešil sa ich právny stav“*.

17. Sťažovateľ aj v kasačnej sťažnosti zotrval na svojej argumentácii, že už nie je možné preskúmať a posudzovať predmetný dodatok č. 2, a preto je potrebné prezumovať jeho správnosť. Najvyšší súd v odôvodnení svojho napadnutého uznesenia v podstatnom uviedol, že sa stotožňuje s právnym posúdením krajského súdu, že dodatok č. 2 nemožno považovať ani za opravu chyby alebo inú zrejmu nesprávnosť a zároveň uviedol, že *„takýto spôsob rozhodovania o reštitučnom nároku však kasačný súd považuje za nesúladný so zákonom“*, a preto ak *„správny orgán zistil, že nerozhodol o celom reštitučnom nároku malo byť o týchto nehnuteľnostiach rozhodnuté v samotnom konaní ukončenom samostatným rozhodnutím vo veci“*.

18. Argumentácia sťažovateľa v konaní pred všeobecnými súdmi, ako aj ústavným súdom je založená na premise, že SPF podobne, ako aj správne súdy neboli oprávnené posudzovať vady právoplatného rozhodnutia správneho orgánu – dodatku č. 2 s odvolaním sa na prezumpciu správnosti správneho rozhodnutia za predpokladu, že nejde o ničotný správny akt, pričom sťažovateľ bol toho názoru, že nejde o nulitu aktu, keďže ho vydal

na to oprávnený, vecne a miestne príslušný orgán verejnej moci v rámci svojich kompetencií.

19. Ústavný súd po preskúmaní odôvodnení napadnutých uznesení krajského súdu a najvyššieho súdu a obsahu rozhodnutí pozemkového úradu vydaných v reštitučnej veci sťažovateľa (ktorých kópie mal k dispozícii, pozn.) konštatuje, že nezistil takú interpretáciu a aplikáciu na vec vzťahujúcich sa noriem, ktorá by znamenala porušenie označených práv sťažovateľa.

20. Podľa názoru ústavného súdu vo veci konajúce súdy mohli (vzhľadom na uplynutie zákonných lehôt, trojročnej, ako aj desaťročnej lehoty, pozn.) posudzovať vady dodatku č. 2 ako správneho aktu rozhodnutia o reštitučnom nároku sťažovateľa jedine z pohľadu toho, či nejde o nulitný akt (k nulite súd prihliada z úradnej povinnosti, pozn.), rešpektujúc tak inštitút prezumpcie správnosti správneho rozhodnutia.

21. Ústavný súd po preskúmaní pôvodného rozhodnutia pozemkového úradu konštatuje, že tento bez ďalšieho splňa všetky parametre správneho rozhodnutia, čo ani nebolo sporné. Ďalej konštatuje, že z obsahu pôvodného rozhodnutia pozemkového úradu nie je možné dospieť k záveru, že ním malo byť rozhodnuté aj o iných nehnuteľnostiach ako tých, ktorých sa výrok týka.

22. V nadväznosti na to ústavný súd preskúmal tiež dodatok č. 2 a jeho obsah. Z obsahu dodatku č. 2 – vydaného vo forme listu, pod hlavičkou pozemkového úradu označeného ako „*Oprava chyby v písaní*“ je zrejmé, že správny orgán mal ambíciu rozšíriť výrok pôvodného rozhodnutia o ďalšie nehnuteľnosti, čím malo dôjsť k podstatnej zmene rozsahu reštituovaného majetku, a to s argumentáciou: „*pri písaní uvedeného rozhodnutia došlo na strane 2 k chybe – v Tabuľke B/ Budovy doplňujem o ďalšie riadky...*“ (v kontexte pôvodného rozhodnutia malo ísť o doplnenie výroku pôvodného rozhodnutia, pozn.) bez toho, aby správny orgán výslovne uviedol, že opravuje výrok pôvodného rozhodnutia jeho rozšírením, resp. doplnením. V nadväznosti na to pozemkový úrad ďalej v dodatku č. 2 uviedol: „*Na strane 3 v 5. riadku doplňujem... v riadku 8 doplniť...*“, z čoho je nepochybné,

že mal tiež ambíciu doplniť aj odôvodnenie pôvodného rozhodnutia, bez toho, aby uviedol, že dopĺňa zároveň aj odôvodnenie pôvodného rozhodnutia. Dodatok č. 2 ďalej neobsahuje žiadne poučenie ani odtlačok úradnej pečiatky so štátnym znakom (ktorá sa štandardne používa pri výkone štátnej správy na tie listiny, ktoré obsahujú rozhodnutie alebo úradné osvedčenie dôležitých skutočností alebo oprávnení, pozn.). Pre úplnosť je potrebné dodať, že dodatok č. 2 je podpísaný riaditeľom obvodného pozemkového úradu.

23. Ústavný súd za daných okolností a uvedených rozhodných skutočností považuje záver krajského súdu, ako aj najvyššieho súdu, že nejde o opravu chyby, za ústavne udržateľný, v súlade s ustálenou judikatúrou v obdobných veciach, podľa ktorej formou opravy rozhodnutia nemožno zásadne meniť pôvodné rozhodnutie tak, že by na základe opravy malo dôjsť k zmene právnej situácie založenej rozhodnutím (napr. R 10/2002, Zo súdnej praxe).

24. Krajský súd pri odôvodňovaní právnej povahy tohto dodatku tiež uviedol, že ho nemožno považovať za rozhodnutie, pretože nemá znaky správneho rozhodnutia. Tento právny záver podľa názoru ústavného súdu svedčí o tom, že krajský súd dodatok č. 2 považoval za nulitný akt. Ústavný súd ani tento záver krajského súdu a v nadväznosti na to aj záver najvyššieho súdu, že bolo potrebné o celom reštitučnom nároku rozhodnúť samostatným rozhodnutím, nepovažuje za ústavne neudržateľný. Totiž v dôsledku rozsahu už uvedených charakteristík listu – dodatku č. 2 (pozri bod 22 tohto rozhodnutia), predmetný dokument vyhotovený správnym orgánom nebolo možné ani podľa názoru ústavného súdu považovať ani za opravu chýb alebo zrejmých nesprávností a ani za samostatné rozhodnutie správneho orgánu, ktorým by správny orgán autoritatívne rozhodol o reštitučnom nároku sťažovateľa. Inými slovami, v okolnostiach veci nie je možné hovoriť o vadnom správnom akte, ale je namieste hovoriť o nulitnom správnom akte, ktorý nikoho nezaväzuje a nikto nie je povinný ho rešpektovať. Skutočnosť, že SPF dodatok č. 2 považoval za rozhodnutie a jednal so sťažovateľom v takom rozsahu do roku 2013, je právne bezvýznamné, pretože nulita aktu sa nedá zhojiť ani následne, napr. vydaním ďalšieho rozhodnutia nadväzujúceho na nulitný akt.

25. V právnom poriadku Slovenskej republiky chýba všeobecné zákonné vymedzenie pojmu nulita správneho rozhodnutia, resp. vymedzenie väd, ktoré nulitu (ničotnosť) správneho aktu spôsobujú. Judikatúra i teória správneho práva zhodne uvádzajú, že o paakt ako správny akt, ktorý nevyvoláva zamýšľané účinky, ide vtedy, ak sú jeho vady také zásadné a zrejmé, že na neho „nemožno hľadieť“ ako na správny akt (pozri Soňa Košičiarová. Správny poriadok – Komentár s novelou účinnou od 1. 1. 2004, Heuréka, 2004. s. 191).

26. V zmysle všeobecnej teórie, ako aj súdnej praxe za jeden z možných dôvodov nulity správneho rozhodnutia možno považovať okrem iného aj nedostatok predpísanej formy dokumentu, ktorý nemá esenciálne náležitosti rozhodnutia, pričom odborná literatúra ako príklad takéhoto dôvodu nulity uvádza uloženie povinnosti listom (pozri napr. Hendrych, D. a kol. Správni právo. Obecná časť, 4. zmeněné a doplněné vydání. Praha : C. H. Beck, 2001. s. 94 – 98). Analogicky potom ústavný súd dodáva, že aj v prípade priznania práva, resp. nároku správnym orgánom formou listu možno hovoriť o nulite takéhoto rozhodnutia pre nedostatok predpísanej formy dokumentu, ak neobsahuje esenciálne náležitosti rozhodnutia. Navyše, z pohľadu obsahu dodatku č. 2 čo by samostatného správneho aktu – rozhodnutia (keďže bolo konštatované, že nemôže ísť o opravu rozhodnutia, pozn.) je možné konštatovať, že je aj nepreskúmateľné pre jeho nezrozumiteľnosť.

27. Ústavný súd právny záver vo veci konajúcich súdov, že v prípade dodatku č. 2 nejde o autoritatívne rozhodnutie, ktorým by správny orgán priznal reštitučný nárok v rámci už uvedeného, hodnotí ako ústavne udržateľný, pretože všeobecné súdy ním de facto vyslovili nulitu tohto rozhodnutia.

28. Vychádzajúc z uvedeného, je potom záver formulovaný krajským súdom a najvyšším súdom v ich napadnutých uzneseniach, že nebola preukázaná nečinnosť SPF pri realizácii rozhodnutia o jeho reštitučnom nároku (bod 43 odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu a bod 17 odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu), ústavne konformný.

29. Ústavný súd v súhrne konštatuje, že sa z obsahu napadnutých uznesení krajského súdu a najvyššieho súdu presvedčil, že sa námietkami sťažovateľa zaoberali v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v napadnutých uzneseniach týchto súdov dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutých rozhodnutí, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

30. Ústavný súd preto konštatuje, že dôvody napadnutých uznesení krajského súdu a najvyššieho súdu sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadov a relevantných právnych noriem.

31. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd je toho názoru, že niet relevantnej spojitosti medzi napadnutými uzneseniami krajského súdu a najvyššieho súdu na jednej strane a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru na druhej strane. S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutých uznesení, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

32. Ústavný súd vzhľadom na to, že konanie sa týka reštitúcie, ktorú vníma obzvlášť citlivo, nad rámec dôvodov odmietnutia sťažnosti sťažovateľa konštatuje, že formulovaný

záver všeobecných súdov, ako aj ústavného súdu o tom, že dodatok č. 2 nie je možné už z uvedených dôvodov považovať za rozhodnutie pozemkového úradu o reštitučnom nároku sťažovateľa z dôvodu jeho nulity, vedie ústavný súd k ďalšiemu pravdepodobnému záveru, vychádzajúc z podkladov, ktoré mal k dispozícii, že pozemkový úrad nerozhodol o celom uplatnenom reštitučnom nároku, preto sťažovateľ mohol a aj môže žiadať pozemkový úrad, aby o jeho spornom nároku rozhodol samostatným rozhodnutím. Argumentácia pozemkového úradu, že predmetný dodatok č. 2 vytvára prekážku res iudicata a bráni vydaniu doplňujúceho rozhodnutia o reštitučnom nároku, nemôže obstáť z dôvodu nulity tohto aktu. Inak povedané, k prípadným priet'ahom vo veci sťažovateľa dochádza v konaní pred pozemkovým úradom, a nie v konaní SPF, ako sa mylne domnieval sťažovateľ.

33. Keďže došlo k odmietnutiu sťažnosti, ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa, pretože tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnostiam vyhovie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. januára 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu